

NOWY CZAS

KATOWICE
Miejskiego nr. 8
Telefon 346.48 — P. K. O. Nr. 300277

10 Gr
Reprezentacje:
Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik -- Król. Huta
Tarn. Góry -- Lubliniec

Demokracja jest zaprzeczeniem ładu? Niezwykłe wywiady Goeringa w Białogrodzie Umizgi pod adresem Anglii i Włoch

BIAŁOGRÓD, 19. 10. Ogólną uwagę zwraca tutaj ożywiona działalność polityczna jaką rozwijał premier pruski Goering. Po zakończeniu uroczystości żałobnych przed kościołem w Topoli Goering zwrócił się do francuskiego ministra wojny marszałka Petaina. Wywiązała się żywa rozmowa, która trwała około 15 minut. Wywołała ona wśród obecnych polityków wielkie zainteresowanie i była szeroko komentowana.

Goering przybył pozatem do gmachu parlamentu i jako przewodniczący Reichstagu wygłosił przemówienie, w którym poruszył sprawę stosunków jugosłowiańsko-niemieckich. Podstawą tych stosunków, mówił Goering, jest zawarty niedawno traktat handlowy. Na przemówienie to odpowiedział przewodniczący Skupczyny Kumanudi.

Goering odbył również długą konferencję z przewodniczącym jugosłowiańskiej rady regencyjnej księciem Pawłem. Urzędowy komunikat niemiecki utrzymuje, że rozmowa miała charakter bardzo serdeczny, a obydwaj meczowie stanu dali wyraz pragnieniu dalszego rozwoju dobrych stosunków między Niemcami a Jugosławją. W rozmowach z przedstawicielami prasy jugosłowiańskiej Goering podkreślał, że Hitler „przepełniony jest pragnieniem nawiązania z Jugosławją jaknajlepszych stosunków i utrzymania ścisłej przyjaźni”.

Goering powiedział dalej: „Król Aleksander był jednym z tych nielicznych władców, który potrafił zgotować koniec wszelkim sporom partyjnym i znieść system demokratyczny. Tylko jemu należy zawdzięczać, że Jugosławia stała się krajem ładu i porządku. Dzisiejsze Niemcy nigdy nie będą tolerować na swym terytorjum organizacji jugosłowiańskiej, której działalność skierowanaby była przeciwko waszemu systemowi autorytatywnemu”.

Uwagi te wygłoszone w czasie pobytu w Białogrodzie tyłu przedstawicieli państw demokratycznych wzbudziły ogólny niesmak.

Działalność Goeringa w Białogrodzie ma niewątpliwie znaczenie demonstracyjne i jest dowodem, jak dalece Niemcom zależy na utrzymaniu ostentacyjnie dobrych stosunków z Jugosławją.

Goering udzielił ponadto białogrodzkiemu korespondentowi „Daily Mail” wywiadu, w którym m. in. zarzuca Francji agresywne zamiary wobec Niemiec i oświadcza, że Niemcy

stronny układ lotniczy. Wywiad ten zarówno gotowe są podpisać z Wielką Brytanią dwu-ze względu na jego treść jak i na okoliczność, w których został udzielony, wywarł na licznie zebranych w Białogrodzie mężów stanu przykre wrażenie.

PARYŻ, 19. 10. Dzienniki komentują wywiad, udzielony przez min. Goeringa białogrodzkiemu przedstawicielowi „Daily Mail”.

„Liberte” pisze: Niejednokrotnie zwracaliśmy uwagę na często zapomniany fakt, iż Niemcy z całą uporczywością prowadzą poli-

tykę zagraniczną Rzeszy w sposób określony dokładnie w książce Hitlera, zatytułowanej „Mein Kampf”. Polityka ta zmierza do zniszczenia Francji, która uprzednio winna być izolowana. Wysiłki dokonywane wszędzie, np. w Polsce i w Jugosławji, w kierunku izolowania Francji, wzmogły się w ostatnich miesiącach. Ale Niemcom chodzi przynajmniej o zachowanie neutralności przez Anglię i Włochy. Deklaracja Goeringa potwierdza, że polityka niemiecka pod tym względem nie uległa zmianie.

Nie wszyscy byli zwolennikami teroru Nieporozumienia między emigrantami chorwackimi przyczyniły się do ujęcia Pavelica i Kwaternika

WIENIEN, 19. 10. „Telegraf” podaje w depeszy z Białogrodu następujące szczegóły o dwóch głównych spiskowcach Mio Kraj i Eugenjuszu Kwaterniku. Mio Kraj (Malny) był — wedle dochodzeń policji jugosłowiańskiej — współnikiem Edwarda Premeca, który przed kilku miesiącami był aresztowany nad granicą węgiersko-jugosłowiańską w chwili, kiedy starał się przemycić przesyłkę bomb z Jugosławji. Przy badaniu pakunku bomby eksplodowały,

zabijając urzędnika policyjnego i dwóch kolejarzy jugosłowiańskich. Drugi spiskowiec, 26-letni słuchacz prawa, Eugenjusz Kwaternik, jest rzekomo synem wysokiego oficera dawnej armii austro-węgierskiej. Żona Kwaternika jest siostrą przywódcy chorwackiego Ivo Franka.

PARYŻ, 19. 10. Cała prasa przywiązuje wielką wagę do aresztowania w Turynie przywódców ruchu chorwackiego dr. Pavelica i je-

go bezpośredniego współpracownika, Kwaternika, który jak się okazuje, jest poszukiwanym przez policję delegatem Kremerem. Aresztowanie rewolucjonistów odbyło się w warunkach następujących: francuski urząd bezpieczeństwa otrzymał wiadomość, że Pavelic i Kwaternik zbiegli przez Szwajcarię do Włoch. Niezwłocznie wysłano odpowiednią depeszę do policji rzymskiej, która obiecała dołożyć wszelkich starań, celem odszukania organizatorów zamachu marsylijskiego. Aresztowanie nastąpiło w środę. Podano o nim jednak do wiadomości publicznej dopiero w czwartek, ze względu na dobro śledztwa. Pavelic ostatnio miał się poróżnić z przebywającymi w Szwajcarii emigrantami chorwackimi Krygniewiczem i Kossuticzem, którzy nie zgadzali się na stosowanie teroru w walce politycznej. Na emigracji Pavelic przebywał od roku 1928. Z rodzinnego kraju wyjechał niedługo po zamordowaniu pośła Radicza. Wszystkie ostatnio dokonane zamachy terrorystyczne w Jugosławji przypisywane są Pavelicowi. Był on przez sąd jugosłowiański skazany zaocznie na śmierć. Drugi aresztowany Kwaternik-Kremer jest studentem, synem b. pułkownika armii austriackiej, pochodzenia chorwackiego. Kwaternik brał bezpośredni udział w zamachu terrorystycznym na lokal policyjny w Zagrzebiu. Większą część swego życia spędził w Niemczech, u siostry, która jest żoną jednego z przemysłowców niemieckich.

Niedostłyszane Sygnały śmierci

Na torze kolejowym Bytom — Gliwice wydarzył się wczoraj mroźny krew w żyłach wypadek. Zdażający do pracy robotnik Kołodziej z Zabrza chcąc skrócić sobie drogę

przechodził przez tor kolejowy. Mając przepięty słuch nie dosłyszal zbliżającego się pociągu, który wpadł na niego. Kołodziej poniósł śmierć na miejscu.

Konkurencja Magdeburga

podcina był hut cynkowych Śląska

W związku z zamierzonym unieruchomieniem dwóch pieców w hucie cynkowej Zakładów Hohenlohego w Welnowcu bawiła wczoraj u Komisarza Demobilizacyjnego inż. Maskego delegacja rady zakładowej tej huty oraz naczelnik gminy, którzy interwenjowali na rzecz utrzymania tych pieców nadal w ruchu. Inż. Maske decyzję w tej sprawie powzięnie po zbadaniu sytuacji na miejscu.

Równocześnie odbyło się w tej sprawie zebranie zainteresowanych robotników w Welnowcu, na którym postanowiono energicznie przeciwstawić się zamierzeniom dyrekcji.

Zamierzone unieruchomienie dwóch pieców w Welnowcu stoi w związku z ogólnym ogra-

niczeniem produkcji cynku, które huty zamierzają przeprowadzić od 1-go listopada. Wiąże się toz rosnącymi trudnościami w zbyciu cynku na rynkach zagranicznych, wywołanymi powstaniem groźnej konkurencji zakładów ma-

gdeburgskich należących do Giesches'erben.

W przyszłym tygodniu interwenjować będzie w tej sprawie delegacja gminy i robotników u p. Wojewody.

46 komunistów skazano na 51 lat więzienia

Wyrok sądu karnego we Wrocławiu

Od kilku tygodni sąd karny w Wrocławiu rozpatrywał sensacyjną sprawę przeciwko 91 działaczom komunistycznym, którzy po obje-

ciu władzy przez kanclerza Trzeciej Rzeszy Hitlera, organizowali na terenie całego Śląska niemieckiego zbrojną samoobronę.

Proces ten prowadzono przy drzwiach zamkniętych. Budził on olbrzymie zainteresowanie wśród zwolenników partii komunistycznej w Niemczech i wyroku oczekiwano z napięciem.

Po przesłuchaniu przeszło 100 świadków sąd ogłosił w dniu wczorajszym wyrok. Przeciwno 45 oskarżonym postępowanie karne umorzono bowiem dopuścili się oni przestępstwa przed objęciem władzy przez Hitlera, pozostali zaś oskarżonych uznano winnymi i skazano na długoletnie więzienie. Łączna kara wszystkich oskarżonych wynosi 51 lat więzienia.

Akcja germanizacyjna na Śląsku Opolskim

wzmaga się coraz bardziej

Opolskie „Nowiny Godzienne” donoszą: W parafii Boguszyce powiat opolski istnieje już od dawna Towarzystwo św. Józefa, którego działalność została przed pewnym czasem zawieszona przez miejscowego proboszcza ks. Waloszkę, będącego jego prezesem.

Domagającym się zwolnienia zebrania, bądź też podjęcia działalności Towarzystwa, ks. Waloszek opowiada brednie tego rodzaju, jak np., że w obecnym czasie nie można wskrzeszać Towarzystwa, ponieważ poareztowanoby członków a może nawet i pobito.

Członkowie Towarzystwa dopatrują się w

postępowaniu ks. prezesa akcji germanizacyjnej i domagają się stanowczo zwolnienia walnego zebrania.

Jego rzekome argumenty nie odpowiadają prawdzie choćby z tego względu, że obecnie już inne wiatry wieją w Niemczech.

Również członkom kongregacji mariańskiej odmówił ks. Waloszek pomocy, gdy ci zwrócili się do niego z zamiarem odegrania polskiego przedstawienia, zaproponował im natomiast odegranie przedstawienia niemieckiego.

W samej parafii od pewnego czasu wprowadził ks. Waloszek nabożeństwa niemieckie,

które nikomu nie są potrzebne, bo parafianie posługują się wyłącznie językiem polskim.

Z powyższego wynika, że ks. proboszcz w Boguszycach koniecznie dąży do zgermanizowania parafii.

Kongres Z. Z. P. rewiru południowego

W najbliższą niedzielę w sali hotelu „Polonia” w Rybniku odbędzie się kongres zarządów filijnych i radców zakładowych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego z rewiru południowego. Przedmiotem zjazdu będzie tak

jak w Katowicach w pierwszym rzędzie zagadnienie scalenia związków zawodowych w Polsce, sprawa reformy ubezpieczeń oraz urlopów.

1000 zabitych w Oviedo Maszyna piekielna stolarza

Okrucieństwa powstańców.

Hendaye, 20.10. Podróźni, przybywający z Hiszpanii utrzymują, że ruch rewolucyjny w rzeczywistości już wygasł. Ostatni ośrodek oporu w Asturji miasto Mieres znajduje się już w rękach wojsk rządowych. Podróźni ci opowiadają, iż w Oviedo zabitych zostało 1000 osób w miejscowości Luarca pochowano 300 powstańców. Mówi się też o aktach okrucieństwa powstańców w stosunku do polityków prawicowych i przedstawicieli duchowieństwa.

MADRYT, 19.10. Ministerstwo spraw wewnętrznych ogłosiło zapomocą radja zaprzeczenie pogłosek, przypisujących rządowi zamiar niekarania winnych ostatnich rozruchów.

Luck, 20.10. — We wsi Rożyszcze aresztowano młodego stolarza wiejskiego, Aleksandra Pracunia, który w bardzo wyrafinowany sposób dokonał zbrodni na osobie niejakiej Paraski Jaszczukowej. Jaszczukowa wybudowała sobie dom przy pomocy Pracunia, a licząc na to, że młodszy od niej o 20 lat Pracun ożeni się

z nią, spisała rejentalny akt darowizny domu na rzecz Pracunia. Gdy jednak Pracun zaczął się starać o inną, młodszą dziewczynę, Jaszczukowa cofnęła akt darowizny. Wówczas Pracun zażądał od niej 300 zł. zapłaty za pomoc w budowaniu domu. Kiedy Jaszczukowa nie mogła mu tej sumy zapłacić,

postanowił się na niej zemścić.

W tym celu włożył do pieca Jaszczukowej granat ręczny, ale granat wybuchł w nieobecności Jaszczukowej. Potem chwycił się innego środka. Skonstruował sam granat, który ukrył na podwórzu Jaszczukowej w gnoju. Do spustu od granatu przywiązał nitkę z przędzy, a koniec nitki porzucił na podwórzu wśród całego kłębowiska porzrzuconych przez siebie kłębków nici, które, w czasie nieobecności Jaszczukowej, zabrał z jej mieszkania. Przekonany był, że Jaszczukowa porzrzucając nici pozbiiera spowrotem, w czym się i nie mylił. W chwili kiedy Jaszczukowa

pociągnęła za nitkę,

do której przymocowany był spust granatu, nastąpiła eksplozja, Jaszczukowa została na miejscu zabita.

Dochodzenia ustaliły, że granat skonstruowany został przez Pracunia, czego ten jednakże stanowczo się zapiera. Analiza chemiczna wykazuje, czy drut, służący za iglicę w rozerwanym granacie, jest identycznego pochodzenia z drutem, który znaleziono u Pracunia.

Przywódcę terrorystów

sady jugosłowiańskie skazały zaocznie na śmierć. Dr. Pavelicz vel Padalescu.

Paryż, 20.10. Dowody rzeczowe, jakie znajdują się w rozporządzeniu prokuratora w Marsylii, prowadzącego śledztwo w sprawie zamachu na króla Aleksandra, są następujące: Pistolet automatyczny o typie karabinu maszynowego, dający 220 strzałów na minutę, pistolet zwykły automatyczny, 5 magazynów nalożonych, 5 magazynów pustych 66 naboju.

TOWARZYSZKA dra PAVELICZA.

Paryż, 20.10. Z Marsylii donoszą: śledztwo, prowadzone w sprawie zamachu, pozwoliło niezłomie stwierdzić, że dr. Pavelicz przebywał w Marsylii w końcu września. Pavelicz w towarzystwie jakiejś pani zatrzymał się w jednym z hoteli koło dworca w dniu 30 września. W rejestrze hotelu zapisał się,

jako Padalescu,

kierownik biura kolejowego w Bukareszcie Pavelicz przybył do Marsylii z Paryża. Nie zdołano jednak ustalić, dokąd udał się z Marsylii.

JAK ARESZTOWANO PAVELICZA I KWATERNIKA?

Paryż, 20.10. Cała prasa przywiązuje wielką wagę do aresztowania w Turynie przywódców ruchu chorwackiego dr. Pavelicza i jego bezpośredniego współpracownika Kwaternika, który — jak się okazuje — jest poszukiwanym przez policję „delegatem” Kramerem.

Aresztowanie rewolucjonistów odbyło się w warunkach następujących: Francuski urząd bezpieczeństwa otrzymał wiadomość, że Pavelicz i Kramer zbiegli przez Szwajcarię do Włoch. Niezwłocznie wysłano odpowiednie depesze do policji rzymskiej, która obiecała dołożyć wszelkich starań do odszukania organizatorów zamachu marsylijskiego. Aresztowanie

nastąpiło w środę.

Podano o niem do wiadomości publicznej dopiero wczoraj ze względu na dobro śledztwa.

Pavelicz ostatnio miał się poróżnić z przebywającymi w Szwajcarii emigrantami chorwackimi Krygniewiczem i Kossuticzem, którzy nie zgadzali się na stosowanie terroru w walce politycznej. Na emigracji Pavelicz przebywa od 1928 r. Z ojczystego kraju wyjechał niedługo

po zabójstwie dep. Radicza.

Wszystkie ostatnio dokonane zamachy terrorystyczne w Jugosławii, przypisują Paveliczowi. Był on przez sady jugosłowiańskie skazany zaocznie na śmierć. Przed wyjazdem do Turynu ukrywał się w Pesaro, dokąd miał przybyć z Lozanny.

Drugi aresztowany Kwaternik - Kramer jest studentem, synem

b. pułkownika armii austriackiej, pochodzenia chorwackiego. Kramer brał bez pośredni udział w zamachu terrorystycznym na lokal policyjny w Zagrzebiu. Większość życia spędził w Niemczech u siostry, która jest żoną jednego z przemysłowców niemieckich.

ARESZTOWANIE ZAMACHOWCÓW — CZYNIEM WIELKIEJ DONIOSŁOŚCI.

Paryż, 20.10. — Dzienniki dzisiejsze przepełnione są opisami pogrzebu króla Aleksandra i szczegółami aresztowania Pavelicza i Kwaternika, które nasuwa „Exelcior-

owi” następujące refleksje: Aresztowanie przywódców i terrorystów — pisze ten dziennik — jest czynem wielkiej doniosłości politycznej, który wywrze znaczny wpływ na pokojowy rozwój sytuacji europejskiej.

Czyn ten przekreśla kalkulacje pewnych czynników, które dostarczały broni i pieniędzy zabójcom w chimerycznej nadziei, że śmierć króla Aleksandra spowoduje zmianę polityki Jugosławii.

Bandyci w mieszkaniach nauczycielek. Kradzież karabinu i pieniędzy.

Lwów, 20.10. — Na terenie województwa lwowskiego zanotowano wczoraj dwa napady rabunkowe na mieszkania nauczycielek.

Niewyśledzony narazie sprawca uzbrojony w karabin, wtargnął do mieszkania Małgorzatowiczówny, nauczycielki w Jabłonówce, kolonii powiatu kamionieckiego i pod groźbą zastrzelenia jej zażądał wydania karabinu i pieniędzy. Bandyta zabrał karabin, który był własnością miejscow. oddziału Strzeleckiego i torbę, w której znajdowało się 26 zł. Według zeznań Małgorzatowiczówny dwóch współników bandyty stał w czasie napadu pod oknem. Bandytci byli uzbrojeni.

Tej samej nocy, dwóch osobników, z których jeden był zamaskowany, weszło do mieszkania

nauczycielki Jakubowiczówny we wsi Monasterek w powiecie radziechowskim i zrabowali gotówkę w kwocie kilkadziesiąt zł., zegarek srebrny, ze

garek niklowy i pistolet straszak. Jeden z prawdopodobnych sprawców został już przytrzymany.

Trzy strzały w lasku. Tragedja miłosna zakochanej pary.

Grudziądz, 20.10. — Grupa ludzi, przechodzących w pobliżu t. zw. lasku garnizonowego w okolicy fortecy posłyszała kilka bezpośrednio po sobie następujących strzałów. W gąszczach lasku znalaziono postrzelonych

dwój młodych ludzi, mężczyznę i kobietę, którzy byli ciężko ranni. Odstawiono ich natychmiast do szpitala miejskiego.

Jak ustalilo dochodzenie, są to niejaki Bronisław Kobusiński lat 23, zamieszkały w Małym Czystym (powiat chełmiński) oraz jego narzeczona Stefania

Rutkowska lat 19, zamieszkała w Małankowie (powiat chełmiński).

Kobusiński i Rutkowska przybyli onegdaj do Grudziądza, gdzie spędzili cały dzień, następnie w godzinach popołudniowych udali się do lasku garnizonowego, gdzie Kobusiński strzelił do swej narzeczonej, raniąc ją bardzo ciężko, a potem oddał dwa strzały do siebie raniąc się również poważnie.

Tragedia ta rozegrała się na tle miłosnym.

Główne wygrane w 2-gim dniu ciągnięcia.

Po 2.000 zł. na N-ry 65713 156927.
Po 1.000 zł. na N-ry 36221 151999 169192.
Po 500 zł. na N-ry 40346 14888 167624.
Po 400 zł. na N-ry 44863 62384 83912 92482 150377.
Po 200 zł. na N-ry 20415 47620 78626 829892 96571 100564 108801.
Po 150 zł. na N-ry 2024 5765 11543 12250 19933 23954 33012 47571 56192 57740 63815 63182 65813 67334 71325 80097 85406 86592 98311 109083 119613 126377 137167 138569 141106 142220 144244 149591 152406 174915 174911.

Portfel japońskiego profesora znalazł polski kolejarz w Przeworsku.

Lwów, 20.10. — Władze bezpieczeństwa we Lwowie otrzymały wczoraj wiadomość, że w Przeworsku jeden z funkcjonariuszy kolejowych znalazł na dworcu portfel, w którym znajdowała się legitymacja prof. uniwersytetu w Jokohamie dr. Kiwo Makashina. Poza tym w portfelu znajdowała się większa suma w funtach angielskich.

Przeprowadzone natychmiast dochodzenia zaprowadziły na ślad profesora w Przeworsku. Prawdopodobnie został on okradziony w jednym z większych miast w Polsce, a złodziej obecnie zgubił portfel. Dochodzenia celem wyjaśnienia tej zagadki w toku.

ZNIESIENIE DYREKCJI KOLEJOWEJ W STANISŁAWOWIE.

Warszawa, 20. 10. „Monitor Polski” z dnia 19 bm. zamieszcza pod pozycją 299 uchwałę Rady Ministrów w sprawie zniesienia dyrekcji okręgowej kolei państwowych w Stanisławowie.

Według tej uchwały sieć kolejową, będąca w zarządzie tej dyrekcji, włącza się do dyrekcji okręgowej kolei państwowych we Lwowie.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie w terminie, określonego przez ministra komunikacji.

Żona plutonowego wpadła pod pociąg Okropny wypadek na peronie.

ZBARAŻ, 20.10. W czasie odjazdu pociągu nr. 2752 ze stacji Zbaraż w kierunku Tarnopola wpadła pod koła pociągu 20-letnia Janina Morawska, żona plutonowego K.O.P-u z Białozurki (pow. Krzemieniec.) Morawscy lechali z Tarnopola do Lanowic i w czasie postoju pociągu w Zbarażu wyszła Morawska na peron. Stojąc na peronie, zauważyła nagle, że

jakiś pociąg rusza. Sądząc, że odchodzi już pociąg do Lanowic, usiłowała wskoczyć na schodki wagonu, zdążającego do Tarnopola. W tym momencie poślizgnęła się i wpadła pod koła, które uciły jej lewą nogę.

Doznała też złamania lewej ręki. W drodze do szpitala w Tarnopolu, nie szczęśliwa na noszach wyzionęła ducha.

Rzucanie kamieni na drogę wizyty premiera Goemboesza. Niebezpieczna kampania oskarżeń.

Pierwszym pytaniem, jakie w prasie międzynarodowej wypłynęło po zamachu marsylijskim była kwestia kto winien, oczywiście nie w sensie bezpośrednim, ale pośrednim: kto stał za sprawcami mordu, z jakiego środowiska wyszli sprawcy i czyjem cieszyli się poparciem. Było rzeczą jasną, że jeżeli podłoże zamachu okaże się wewnętrznie jugosłowiańskim, cały ten smutny wypadek będzie miał ograniczone skutki na terenie międzynarodowym; niemniej nie trudno było przewidywać, że jeśli zamach związany zostanie z działalnością państw obcych, to może to doprowadzić do niedających się obliczyć w skutkach zakłóceń międzynarodowych, być może, że nawet stać się groźbą dla pokoju europejskiego. Trzeba przyznać, że miarodajne koła jugosłowiańskie, które chyba najlepiej są zorientowane w zachodzących możliwościach, stanę-

du praskiego bardzo niechętnie, ale przecież nikt rozsądny, bez wyraźnych dowodów nie myśli oskarżać Czechosłowacji, iż zawiąła w tej zbrodni. Prasa czeska, nie bez zgody zapewne miarodajnych czynników, wpadła na pomysł, by ten niemiły dla Czechosłowacji incydent utopić w nagance na Węgry, nagance opartej na rzekomych zeznaniach sprawców, którym brak wszelkich dowodów, że odpowiadają rzeczywistości. Podobno mówią oni, że przybyli z Węgier i za węgierskimi paszportami. Gdzież jest dowód, że mówią prawdę, że wreszcie te paszporty nie były tak samo fałszywe jak owe czeskie, gdzież dowód, że sprawcy zamachu istotnie mówią prawdę, że nie

starają się zmylić śledztwa co do miejsca z którego przybyli, by nie zdradzić reszty współwinnych.

Te wszystkie racje przytacza dziś przeważna część prasy europejskiej, widząc w taktyce czeskiej dowód niebezpiecznego zdenerwowania, mogącego wywołać niepotrzebne zadrażnienia na terenie międzynarodowym. Czynniki to szczególnie zrównoważona prasa angielska, która zajęła od początku w całej sprawie, równie trzeźwe jak zdecydowane stanowisko. Ostrzeżenie ona przed kampanią podejrzeń i oskarżeń bez dowodów, podkreśla, że wszystkie państwa dają emigrantom politycznym prawo azylu; jeden z najpoważniejszych dzienników angielskich zazna-

cza, że jeśli udzielenie azylu (co do którego zresztą co do Węgier brak wyraźnych dowodów), jest udziałem w zbrodni, to wszyscy niemal emigranci są mordercami. Kampania czeska jest przegrana także i na gruncie francuskim, gdzie w sposób bardzo zdecydowany wystąpiła przeciw niej cała poważna prasa z „Tems” na czele. Jeżeli mimo to prowadzi się ją jeszcze z Czech, z pomocą osławionego dziś z oszczerstw przeciw Polsce p. Pertinaxa, to ma to tylko na celu rzucanie kamieni na drogę wizyty premiera węgierskiego w Polsce. To też w tych warunkach brać ją za dobrą monetę mogą tylko ludzie o bardzo ograniczonym pojęciu.

Red.

Nawet wielki Mussolini nosił cegły i kamienie. Życie, czyny i myśli władcy Italii.

Premier węgierski Goemboes.

ły odrazu na gruncie wskazanym przez wyniki śledztwa, t.j. że zamach wyniknął z przyczyn związanych z wewnętrznymi zagadnieniami tego państwa, i co więcej, na gruncie, który okazał się również trafny, a mianowicie, że sprawcą był członek grupy terrorystycznej macedońskiej, związany tylko w jakiś sposób z emigracją i bojownikami chorwackimi. Nie ulega kwestji, że macedońskie pochodzenie sprawcy, jest dla sfer belgradzkich z wielu przyczyn dogodniejsze, niż wyłącznie chorwackie źródło zamachu. Europa już tak się nasłuchiwała od lat dziesiątków o komitadzie macedońskich, że nikt ze zbrodni Georgiewa nie zrobił nowej kwestji politycznej. Odwrotnie zamach ze strony chorwackiej wykazuje na istnienie wielkiej i ciężkiej dla Jugosławii sprawy chorwackiej.

Jak z tego widać, sfery belgradzkie nie kwapiły się ani ku obciążaniu zbrodnią specjalnie Chorwatów, ani tem mniej czynników obcych.

Tymczasem rozgorzała w części prasy europejskiej kampania, skierowana częściowo przeciw Włochom a właściwie i najostrzej przeciw Węgrom. Na alarm ten uderzyła prasa czeska i związana z nią Ententą część prasy francuskiej — domagając się pójścia nawet z tem do Genewy. Kampania ta, nie będąca we wszystkim na ręce rządowi belgradzkiemu doszła do zenitu w chwili, gdy właśnie okazało się, że Georgiew nie był Chorwatem, co jej odrazu podcięło polityczną nogę, ale niemniej trwa ona jeszcze znacząc i tak dość niepewną sytuację międzynarodową. Występy prasy czeskiej nie trudno zrozumieć. Pech chciał, że wszyscy sprawcy zaopatrzeni byli w paszporty czeskosłowackie, których pochodzenia dotąd dokładnie nie wyjaśniono, że co więcej, główny sprawca meldował się w Szwajcarii, jako przybyły z Berna, że wreszcie tajemnicza kobieta, która towarzyszyła mordercom i podobno przewoziła ich broń miała być Czeską. Są to rzeczy niewatpliwie dla rza-

„Io sono un camminante“ — jestem pielgrzymem, powiedział kiedyś o sobie Mussolini. Swe artykuły z roku 1910—1914 podpisywał pseudonimem L'Homme qui cherche. Według życiorysu Mussoliniego, napisanego przez Małgorzatę G. Sarfati, dyktator Włoch przedstawia się nam jako duch niespokojny, niestały. Już jego ojciec, który był kawalerem w Dovia, Alessandro Mussolini był politycznie czynny i wiedział co to znaczy więzienie. Benito Mussolini zaczął swą karierę życiową jako pomocnik murarski: nosił cegły i kamienie. Czytał, uczył się i stał się socjalistą. Niebawem stał się znakomitą osobistością na kongresach socjalistycznych w Szwajcarii.

MUSSOLINI WRÓZBIARZEM.

Wkrótce potem Mussolini zostaje wydany ze Szwajcarii jako niebezpieczny agitator. Odszedł do francuskiego miasta Anne-masse. Tu zarabiał na życie zależnie od pory roku: korepetycjami albo pracą przy budowie, jako pomocnik murarski. Kiedyś w młodości nauczył się od starej Giovanny sztuki wróżenia z kart. Sztuka ta pomogła mu do pozyskania sympatii i pomocy ze strony żony prefekta w Saint Julien. Pewnego dnia Mussolini w tajemnicy wróżył jej ze starych taborów: Proszę się nie lękać, jeżeli nagle zostanie pani wezwana do chorej osoby. Jedną z osób bardzo bliskich za chorowała, ale wkrótce powróci do zdrowia. Panią prefektową czekała w domu wiadomość, że zachorowała jej matka. Przepowiednia Mussoliniego się spełniła. Stara pani wkrótce wyzdrowiała. To wywarło na pa-

nią prefektową tak silne wrażenie, że Mussolini odtąd stał się jej bożyszczem. Ze swą bogdaną, Rosjaną M. spotykał się Mussolini na granicy szwajcarsko-francuskiej. Autorka życiorysu wyraża przekonanie, że spotkania te w znacznej mierze przyczyniły się do poznania przez Mussoliniego duszy rosyjskiej. Nikt bowiem nie pozna duszy obcego narodu lepiej, niż ten, który kocha kobietę z tego narodu.

MUSSOLINI KELNEREM.

Po powrocie z wygnania, Benito, poma-gał ojcu w restauracji. W nocy, kiedy restauracja była zamknięta, siadał ze swym ojcem w kuchni i tam na bezczkach, których używano zamiast stołów przeglądali nieśmiertelne dzieła. Wówczas Mussolini poznał dzieła Macchiaveliego od którego dowiedział się tajemnicy rządzenia, poznał matematyczność owych praw, które rządzą się cesarską rzeszą rzymską. Macchiaveliego czytali z ojcem naprzemian głośno, a jeden z nich marzył o tem, jakby opanował i prowadził ludzi do wielkich celów. Zdrowy pesymizm czerpał z Nietschego, Maxa Stirnera i Macchiaveliego. Aczkolwiek Mussolini stale jeszcze był oficjalnie socjalistą, przecież ideowo znajdował się już na innej platformie. Na jednym z kongresów powiedział: Ludzie są niczem, bowiem umierają, tylko Idee mają wartość, ponieważ są nieśmiertelne... To były resztki owego materializmu, który uważał idee za wynik mechanicznego procesu, resztki, ubrane w płaszcz ideałizmu. Później bezskutecznie starał się drogą rozporządzeń odosobnić faszizm i uczynić go niezależnym od swej osoby. Ma-

sa ludzka przywiązana została do swego wodza. Był człowiekiem, który wziął na siebie wszelką odpowiedzialność. Kiedy w 1921 r. zawarty został konkordat faszystów z innymi partjami wbrew sprzeciwom faszystowskich przywódców z prowincji, oświadczył Mussolini, że chce wstąpić do ruchu ponownie, jako jeden ze zwyczajnych członków.

MUSSOLINI O WODZU.

Mussolini wówczas oświadczył też: Człowiek, który założył ruch, prowadził go i poświęcił mu najlepsze swe siły ma prawo, nie anizowania miejscowych poglądów lecz może obserwować ogólny obraz, nie z Bolonii czy Wenecji, ale z europejskiego punktu widzenia. Jestem głową, która idzie naprzód a nie wodzem, który idzie z szeregi. Kroczyć przeciwko prądowi i stale czuwać.

ARYSTOKRATYCZNY PLEBEUSZ.

Autorka życiorysu charakteryzuje Mussoliniego jako arystokratycznego plebeusza. Jako żołnierz wypróżniał bez szemrania żołnierską miseczkę, chociaż przed chwilą wy dobył z niej ugotowaną mysz z długim ogonem. Natomiast w eleganckim hotelu kręcił nosem, jeżeli szklaneczka z wodą nie jest należycie umyta. Niski zarobek jaki otrzymywał, pracując przy budowie w roli pomocnika murarskiego nie wystarczał mu na należyty nocleg. Wolał więc nocować pod gołębem niebem. Było to dla niego przyjemniejszą, aniżeli tani, nieczysty nocleg wśród wstrętnych ludzi.

W Lozannie jest most, który dla Mussoliniego ma historyczne znaczenie. Pod tym mostem często spał. Kiedy lat deszcz, schronił się do beczki, którą otrzymał z pobliskiej drukarni Pewnego razu spotkała go nie spodzianka. Zbudziwszy się pod mostem, znalazł się w ręku policji, która aresztowała go za włóczęgostwo. Po dwudniowym areście wypuszczony na wolność. W ten sposób rozpoczął się pierwszy rozdział jednej z części doświadczeń Mussoliniego. Za tym rozdziałem następuje dziewięć dalszych. Od roku 1902 do 1909 poznał więzienia we Szwajcarii, Niemczech, Francji, Austrii i Włoszech.

Po dwudziestu latach, w 1922 roku konferował Mussolini w Lozannie, jako delegat Włoch. Prowadził rokowania z delegatami Anglii i Francji. Wyższy urzędnik policyjny, któremu powierzono opiekę nad gośćmi zażądał Mussoliniego, czy zadowolony jest z zarządzeń bezpieczeństwa. Mussolini podszedł do okna luksusowego hotelu, wskazał na most i przypomniał swoje aresztowanie. Komisarz znalazł odrazu odpowiedź, godną filozofa:

—C'est la vie, monsieur le président, takie jest życie!

Zmiana opłat za paszporty zagraniczne.

Podział na 4 grupy. — Znaczne ulgi i zniżki.

WARSZAWA 20.10 (Tel. w.) — Jak się dowiadujemy w M. S. Wewn. toczą się obecnie bardzo intensywne prace nad zmianą obecnie obowiązujących opłat za paszporty zagraniczne. Władze centralne podzieliły paszporty zagraniczne na 4 grupy: zwyczajne, służbowe, zbiorowe-wycieczkowe i dyplomatyczne. Zwyczajne i wycieczkowe paszporty wydawane będą przez władze administracyjne I instancji. Wedle projektu opłata za paszport zagraniczny z ważnością na 1 miesiąc wynosić będzie tylko 30 zł. Każdorazowe przedłużenie i cena paszporty zależąć będzie od czasu na jaki petent będzie chciał wyjechać. A więc jeśli ktoś będzie chciał wyjechać z kraju na okres 4 miesięcy to cena paszportu wyniesie zł. 120. Osoby udające się na wycieczki zagraniczne polskimi okrętami będą zwolnieni od opłat za paszporty zagraniczne. Polscy uczeni, artyści, muzycy, literaci, młodzież stu-

djująca na zagranicznych uczelniach będzie płaciła za paszporty zagraniczne tylko 30 zł. Kupcy zrzeszeni w związkach gospodarczych, po zaopiniowaniu przez izbę przemysłowo-handlową o konieczności częstych wyjazdów zagranicę w sprawach handlowych będą mieli prawo do rocznego paszportu za cenę zł. 30.

Starostowie ponadto otrzymają prawo niewydawania paszportów zagranicznych bez podania motywów, o ile chodzi o to, że osoba wyjeżdżająca zagranicę może przyczynić dużo kłopotu swym wyjazdem władzom bezpieczeństwa.

Po zakończeniu prac nad tym projektem w M. S. Wewn. zostanie on przesłany do zaopiniowania i uzgodnienia Min. Przem. i Handlu, M. S. Z. i Min. Skarbu. Dopiero po uzgodnieniu opinii tych zainteresowanych ministerstw wejdzie on pod obrady rady ministrów celem ostatecznego zatwierdzenia.

Matka czy syn? Dziś nikt nie gra w durnia i świnkę.

Trup z odrąbanymi nogami.

Z Koiomyi donoszą:
Rozpoczął się proces przeciw W. Marukowi i jego matce Zofji, a przebieg tej rozprawy odsłania obraz jakby żywcem wyjęte z „teatru okropności“.

Naczelnik gminy Hawrylak zawiadomił policję w Obertynie, że zastępca wójta Michał Maruk wydał się z gminy i od paru tygodni nie daje znaku życia. Pierwsze do chodzenia policyjne nie dały

zadnego rezultatu.
Pierwszym śladem, który doprowadził do wykrycia okropnej zbrodni, były zeznania sąsiada Maruka, który zawiadomił policję, że syn zaginionego wójta groził ojcu śmiercią, bo zalecał się do jego żony. Aby uzyskać pewne informacje, ukrył się post. Budzianowski w chacie Maruków, którzy między sobą rozmawiali o zbrodni. W ten sposób i na podstawie późniejszego przyznania się domowników odtworzyła policja przebieg zbrodni.

W wigiliję Wielkiej Nocy, gdy w innych domach panował nastrój świąteczny, u Maruków, po zwykłej kłótni domowej, wszyscy się ułożyli do snu.
O północy wstała z łóżka, gdzie spał też wój Maruk, jego żona Zofja i obudziwszy syna, zadawała przygotowaną do tego celu „maglownicę“ śpiącemu twardo mężowi kilka straszliwych razów w głowę, które strzaskały czaszkę

siekiera odcięła nogi od tułowia zwłok.
Z drugiego łóżka patrzyła na wszystko rozszereżonemi ze zgrozy oczyma synowa. Morderczyni z zimną krwią poleciła synowej oczyścić pokój z kałuży krwi, a sama wzięła odrąbane nogi męża na plecy, syn dzwignął tułów i oboje poszli w ciemną noc na odległe o kilometr pole, gdzie zawczasu wykopał dół i tam zakopali zwłoki, poczem natychmiast zasiali na tem miejscu jęczmień. Rano wszyscy troje poszli do cerkwi...

Na rozprawie morderczyni wzięła całą winę na siebie, chcąc ocalić syna.
Zapytana o motyw podał, że denat ją za życia kałował.
Pod koniec rozprawy zaszedł nieoczekiwany zwrot. Wówczas Marukowa oświadczyła, że cofa swe zeznania, i że to nie ona praktyką zdruzgotała mężowi czaszkę i powiesiła zwłoki, lecz zbrodni dokonał jej syn. Oświadczenie to wywołało konsternację, gdyż Marukowa przez cały czas rozprawy stanowczo całą winę brała na siebie. W dalszym ciągu oskarżona oświadczyła, że syn namówił ją w areszcie w Obertynie, by winę wzięła na siebie, lecz obecnie nie chce już kłamać

Zarządzono konfrontację jej z synem oskarżonym, śmiejąc się powiedział: „Matka nie kłamie, to wyście zamordowali“, na co Marukowa zawołała: „Synu powiedz prawdę, chcesz matkę zaprowadzić na szubienicę?“ Następnie oskarżona podała, że syn jej zabił wójta w obronie swej matki i z zemsty za to, że ojciec miał stosunki z synową, a zwłoki wyniósł przy pomocy swej żony, a jej synowej, Małanki.
Po oświadczeniu Marukowej, na zgodny wniosek stron, postanowili trybunał przerwać rozprawę, celem wezwania synowej denata Małanki w charakterze świadka. Małankę

jednak poważnie obciąża oskarżona Marukowa, a pozatem ma ona prawo uchylić się od zeznań.

Jak wiadomo, przerwa może trwać powyżej 2 tygodnie, ponieważ jednak Małanka w najbliższym czasie oczekuje rozwiązania jest prawdopodobnem że rozprawę trzeba będzie odroczyć do następnej kadencji.

W trzy godziny po napadzie bandyci wpadli w ręce policji.

Z Grudziądza donoszą:
Jak już podaliśmy zatrzymano dwóch sprawców napadu rabunkowego na 65-letnią staruszkę Hildę Krumm samotnie mieszkającą przy ul. Chełmińskiej 92 w Grudziądzu, której pod groźbą zastrzeżenia zrabowano około 500 zł. Sprawców zatrzymano w nocy w ciągu niespełna 3 godzin po dokonaniu napadu: są nimi Hugon Kuchta, lat 27, zamieszkały w Grudziądzu przy ul. Konarskiego 25, oraz Will Komorowski, lat 22, zamieszkały w Grudziądzu przy ul. Kalinkowej 54-a.

W toku dochodzeń obaj sprawcy przyznali się do udowodnionego im napadu, wskazując kryjówkę zrabowanych pieniędzy, które Komrowski schował w ścianie za dyktą. Pieniądzy odebrano 480 zł., resztę 20 zł. stracili rabusie na zabawie w „Tivoli“, dokąd udali się bezpośrednio po napadzie. Obaj bandyci przed napadem na Krummową włamali się tegoż dnia o godz. 20 do mieszkania nauczycielki Czerwińskiej, lecz zostali spłoszeni i nie zdążyli nic zabrać. Ci sami bandyci rok temu u tejże p. Czerwińskiej skradli różną biżuterję, wartości około 1.000 zł., do czego również obecnie się przyznali.

Charakterystyczne jest, że Kuchta pracował w fabryce w Mniszku, zarabiając około 200 zł. miesięcznie. Obaj bandyci, poprzednio już kilkakrotnie karani mimo młodego wieku więzieniem za kradzieże, zostali odstawienni do więzienia karno-śledczego w Grudziądzu.

Lenistwo, przyplacone śmiercią. Robotnik nie doczekał się drugiej operacji.

Moralisci głoszą, że lenistwo jest matką wszystkich najołów, ale żeby przez ten najgłówniejszy nałóg rozstać się z życiem— tego jeszcze nie słyszano

Obywatel miasteczka Batersi w Anglii, 25 letni Wilhelm Filds w tych dniach stał się literalnie ofiarą swego lenistwa. Badać robotnikiem fabrycznym, Filds bardzo często zaniedbywał pracę, a ponieważ odbijało się to na jego kieszeni, postanowił

zaradzić sobie.
Najlepiej byłoby dostać się do szpitala, gdzie można odpoczywać przy wcale niełym wikcie. Ponieważ był z natury człowiekiem niezwyklego zdrowia, więc nie udawało mu się zachorować. Wówczas Filds wpadł na genialny pomysł polknięcia igiełek i agrafek, aby go zabrano czempredzej do szpitala. Rzeczywiście robotnik dopiął swego celu i został niezwłocznie umieszczony w klinice, gdzie przeprowadzona operacja uratowała mu życie.

Pobył w lecznicy na tyle przypadł mu do gustu że po wyzdrowieniu postanowił wrócić do szpitala. Tym razem Filds wziął się na inny sposób „oszuki-

nia“ lekarzy mianowicie: użył na prze kaskę nie brzyłek, lecz

łosia końskiego.
Powtórny eksperyment okazał się śmiertelnym, i leniwy robotnik zginął z własnej winy.

J. K.

„Próba papryki“.
Wszyscy zawodnicy leżą w szpitalu.

W pewnej węgierskiej wsi, w pobliżu czechosłowackiej granicy, zorganizowali chłopcy po skończeniu targu t. zw. „próbie papryki“. Polegała ona na tem, że jeden z wesółych biesiadników wyzwał drugiego do zawodów

w jedzeniu papryki.
Kto potrafi zjeść największą ilość zielonej papryki, temu wolno będzie na najbliższym targu wybrać spośród bydła uczestników zawodów najpiękniejsze ciele.

W zawodach wzięło udział 9 chłopów którzy zaczęli na wyścigi jeść zielone strączki papryki i zapijać je tokajem.

A ponieważ żaden z nich nie chciał dać za wygraną, raczyli się papryką i winem, tak długo, aż wszyscy runęli z krzesel na podłogę. Nietylko z tej przyczyny, że byli pijani, lecz również spowodu ciężkiego zatrucia.

Nieprzytomnych uczestników zawodów odwieziono do najbliższego szpitala, gdzie zastosowano sztuczne wypróżnienie żołądka. Okazało się, że jeden z chłopów zjadł 43 strączki papryki. Jak donoszą węgierskie dzienniki chłopci wracają powoli do zdrowia i każdy z nich będzie musiał teraz sprzedać swoje najpiękniejsze ciele ażeby pokryć koszty leczenia.

Waluty, dewizy i akcje na giełdzie warszawskiej.

NOWY JORK I LONDYN — MOCNIEJSZE.
Kursy dewiz kształtowały się niejednolity, przeważały jednak zwyczki kursowe.

ZMIENNA TENDENCJA DLA PAPIERÓW PAŃSTWOWYCH.
Zarówno w grupie pożyczek premijowych, jak i w dziale innych papierów państwowych, nastrój był niejednolity.

PAPIERY PROCENTOWE.
Budowlana 48.00, Dolarowa 54.50, Inwestycyjna 117.50, Konwersyjna 67.75, Kolejowa 63.80, Dolarowa 74.25, Stabilizacyjna 78.63, 7% Banku Rolnego 83.25, 8% Banku Rolnego 94.00, 7% B. G. K. 83.25, 8% B. G. K. 94.00, 7% Obl. Kom. B. G. K. 83.25, 8% Obl. Kom. B. G. K. 94.00, 8% Przemysłu Polskiego 77.00, 4% Ziemijskie w Warszawie 54.75, 5% m. Warszawy 72.25, 5% m. Warszawy 1933 r. 63.63, 5% m. Czesko-chowcy 1933 r. 53.75, 5% m. Łodzi 1933 55.00, 5% m. Piotrkowa 1933 51.50

MNIEJSZE OBROTNY AKCJAMI.
Na zebraniu giełdy akcyjnej ruch był mały, nastrój zmienny.

AKCJE.
Bank Polski 95.50 — 95.75, Węgiel 12.50, Lilpop 10.90, Parowozy 7.50

GIEŁDA ZBOŻOWA.
WARSZAWA, 19. 10. — Urzędowa cęduła Giełdy Zbożowo - Towarowej. Kursy ustalone na podstawie cen giełdowych: żyto II standart 16.50 — 17.00. Ogólny obrót 2391 tonn, w tem żyta 267 tonn. Usposobienie spokojne.
POZNAN, 19. 10. — Urzędowa cęduła Giełdy Zbożowo - Towarowej. Ceny orientacyjne: żyto 17.50 — 17.75, pszenica 17.00 — 17.50, mąka żytnia I gat. 0-55% 22.75 — 25.25, mąka razowa 0-95% 18.75 — 21.25, mąka pszenna I gat. lit. A 20% 30.50 — 33.50, mąka pszenna I gat. lit. B 45% 28.50 — 29.00

Maskarada bandyty. Udaremniiony pościg.

Nawet przysłowiowy bohater amerykańskiego świata przestępczego John Dillinger mógłby się niejednego nauczyć od rumuńskiego bandyty Coroju, który niezwykle zręcznie ucieka przed żandarmami. Niedawno władze stwierdziły iż Coroju ukrywa się w gestym lesie. Badać na tropie niebezpiecznego bandyty, policja ze wszystkich stron obsadziła cały las, tak że, zdawało się, iż tym razem złoczyńca

nie ujdzie rąk sprawiedliwości.
Jednak udało mu się wyprowadzić policjantów w pole zapomocą prostego, lecz dowcipnego tricku.

Scigany przez dłuższy czas przez władze miejscowe, rozbójnik zaopatrzył się w pełny uniform żandarma rumuń-

skiego, którą to odzież skrzętnie przechowywał w swym plecaku. I oto kiedy pościgi zaczął się zbliżać do jego kryjówki pomysłowy bandyta czempredzej włożył na siebie mundur żandarmu i przytoczył się do straży, przyjmując udział w poszukiwaniu samego siebie.

Maskarada udała się znakomicie, tem bardziej, że zapadła ciemna noc, pod płaszczykiem której pomysłowy złodziej wymknął się. Coroju nie tylko szczęśliwie wydostał się z matni, lecz zdążył zabrać z sobą cenną biżuterję, oszacowaną na 2,000 funtów st., — lup ostatniego napadu na znanego rumuńskiego jubilera.

J. K.

